

Т. С. Дмитренко, І.С. Зігунова

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ФЕСТИВАЛІ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Розкривається суть поняття «фестиваль» та значення івентів для розвитку туризму в регіоні. Досліджено сучасний стан фестивального руху в Сумській області, охарактеризовані види фестивалів за тематикою, що проводяться на Сумщині, а також запропонована власна розробка програми фестивалю.

Ключові слова: фестиваль, Сумська область, розвиток туризму.

The essence of the concept of «festival» is revealed, as well as its meaning for the development of tourism in the region. The current state of the festival movement in the Sumy region is investigated, the main types of festivals are held in Sumy region on the theme and the development of the program of their own festival.

Keywords: festival, Sumy region, tourism development.

З кожним роком у переліку найпопулярніших туристичних послуг з'являються тури приурочені до певних подій, свят та заходів, які згодом отримали назву «фестивальні тури». Підґрунтям для здійснення «фестивальних турів» в Україні та Сумській області є збережені етнічні, культурні, релігійні традиції народу, а також потреба громадян у змістовному дозвіллі та бажанні особистості долучитися до масових заходів.

Слово «фестиваль» походить від французького слова «festival», що означає «святковий», або латинського «festivus»—«веселий». За визначенням енциклопедичного словника української мови, «фестиваль»—це масове свято, на якому показують досягнення певного виду мистецтва [2, с.653].

Поняття про фестиваль як масове свято, яке демонструє досягнення в галузі музики, театру, кіно, естради, концентруючись на мистецькій складовій, не охоплює всієї різноманітності сучасних фестивалів

[1]. Спробуємо пояснити явище фестивалю більш широко, виходячи з етимології слова та з огляду на сучасний контекст його застосування.

Латинські поняття «feast» та «festival» спочатку були тотожними і означали буквально «свято». З часом «feast» закріпилося за релігійними святами, а «festival» набуло сучасного значення, зберігши обов'язковий елемент святковості та урочистості. Однак, фестиваль відрізняється від суто свята, по-перше – обов'язковою присутністю тематики; по-друге – наявністю певного суб'єкта-організатора (одного або декількох), тоді як для проведення свята підставою можуть бути народні традиції, знаменні дати тощо. Отже, фестиваль можна визначити як організований захід з елементом святковості, що має визначену тематику (одну або декілька).

Упродовж останніх років Сумщина утримує статус туристичного регіону Слобожанщини. Фестивальний рух може зміцнити цей статус, перетворивши її в один із фестивальних DESTINATION країни. Сумська область має значний ресурсний потенціал для розвитку фестивального руху. Фестивальний туризм в останні десятиліття стає все більше популярним. На території області відбуваються фестивалі міжнародного, національного, обласного рівнів.

У Сумській області в багатьох навіть невеликих містечках проходять різні цікаві та перспективні події заходи. Наприклад, місто Тростянець вважають «туристичною меккою Слобожанщини» та фестивальною столицею Сумщини, адже в місті щорічно відбувається чотири великих фестивалі. Близько 20 тисяч туристів щорічно приїжджають в місто взяти в них участь. Йдеться про фестиваль історичної реконструкції «Стара Фортеця. Подорож крізь століття»; «Чайковський FEST» – фестиваль класичної музики просто неба; «Схід-Рок» – рок-фестиваль, завдяки якому Тростянець називають рок-столицею України та «Нескучний велоFest» – спортивний івент для різних вікових категорій з різними трасами складності.

У місті Глухів – колишній гетьманській столиці України відбуваються такі відомі фестивалі як «Льон-Фест» – це фестиваль льону і конопель, етно-

фестиваль «Сіверське перевесло» та фестиваль «Вишкіл із бойового гопаку». У містечку Кролевець відбувається міжнародний літературно-мистецький фестиваль «Кролевецькі рушники». Щороку в селі Малий Самбір Конотопського району на початку червня проводиться фестиваль суниці «Віншуємо суницю – першу ягоду-царицю». Також вже традиційно проводиться «Kvartal Fest»с. Підпригори Лебединського району, який з кожним роком набирає все більшої популярності[4].

Фестивальний рух Сумщини включає проведення різноманітних за тематикою фестивалів, серед яких можна виділити : музичні, гастрономічні, етнографічні, спортивні, кіно та театру, освітні, військові та історичні.

Найпопулярнішими музичними фестивалями є фестиваль органної і камерної музики «Органум» (м. Суми), «Схід-Рок» (м. Тростянець), фестиваль класичної музики «Чайковський Fest» (м. Тростянець), Всеукраїнський фестиваль сучасної пісні та популярної музики «Червона рута» (м. Суми), Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Первоцвіти» (м.Суми), фестиваль класичної музики «Bach-fest» (м. Суми), «Пісенними стежками рідного краю» (Липоводолинський район), Всеукраїнський сільський фестиваль мистецтв «Боромля» (м. Боромля, Тростянецького району), Всеукраїнський фестиваль духової музики «Сурми України», присвячений Дню Конституції (м. Суми).

Упродовж останніх років на Сумщині спостерігається урізноманітнення гастрономічних фестивалів, які знаходять своїх споживачів за смаковими вподобаннями. Найпопулярнішими з них є: фестиваль «Слобожанські смаки», який проводиться вже традиційно на Різдвяні свята у м. Суми; винний фестиваль «Sumy Wine Fest»; у травні 2019 року вперше з великим успіхом пройшов фестиваль «Вуличної їжі» на стадіоні Ювілейний обласного центру; суничний фестиваль «Віншуємо суницю – першу ягоду-царицю» (с.Малий Самбір Конотопського району); фестиваль вареників (м. Суми); «Льон-фест» (м.Глухів); регіональний фестиваль-ярмарок «Гарбуз-фест» (с. Чернеччина, Охтирського району) та інші [3].

Добре прижилися в регіоні культурно-розважальні івенти: день міста Суми, «Ніч музеїв», «Таємний ринок» тощо.

Етнографічні та історичні івенти: фестиваль «Кролевецькі рушники» (м.Кролевець), етно-фестиваль «Сіверське перевесло» (м.Глухів), Агро-еко-етно фестиваль «HempFest» (с.Сад, Сумського району), Різдвяні гуляння, Масляна, «Вишкіл із бойового гопаку» тощо.

Спортивні івенти: «Фестиваль здоров'я» (м. Суми); туристський фестиваль «СтреКоЗа» (с.Зелений Гай, Сумського району).

Освітні: фестиваль сімейних цінностей та благополуччя «Сонцедара», фестиваль освітніх технологій «Перспектива».

Фестивалі стають все популярнішими серед туристів, з кожним роком зростає їх кількість та різноманіття тематики. Для маленьких містечок чи селищ – це є великим шансом заявити про себе на туристичній мапі України, а можливо й світу. З метою підвищення конкурентоздатності одного із депресивних регіонів Сумської області був розроблений проект івенту «Фестиваль Липи» в смт. Липова Долина.

Липовий фестиваль – унікальний та єдиний в Україні івент, який віншуватиме липу – розповсюджене у нашій ландшафтній зоні дерево. Фестиваль доцільно проводити у період цвітіння липи, що припадає на початок червня – період початку літніх відпусток і дитячих канікул. Головною метою фестивалю є розвиток території Липоводолинського району, підвищення її атрактивності, створення брендингу туристичної дестинації, залучення потенційних туристів до регіону.

Програма фестивалю включатиме виставку-ярмарок продукції бджільництва, сувенірної продукції, виробів декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва. Будуть виділені тематичні фото-зони, організовано «Медову освітню школу» з інформаційними презентаціями про властивості меду, його користь та особливості розведення бджіл. Учасники також зможуть взяти участь у чайній церемонії, долучитися до частування місцевих кулінарів медовою випічкою, познайомитися з

продуктами фітотерапії та косметології, виготовлених із сировини цього дерева, придбати вироби народних ремесел, сувеніри, меблі з липової деревини, а також взяти участь у святковому шоу, присвяченому цій події, долучитися до конкурсів, пізнавальних вікторин, майстер-класів тощо.

На фестивалі можна провести багато цікавих майстер-класів, наприклад, «Медова краса», де гостей будуть вчити робити медову косметичні засоби для догляду за шкірою, майстер-клас «Медовий масаж обличчя», «Медові смаколики», «Сувенір з липи своїми руками». Також можна провести пізнавальну вікторину з фітотерапії, де учасники дізнаються про корисні властивості липи, меду та апітерапії. У рамках фестивалю буде проведена акція «Посади липу – допоможи планеті!».

Отже, Сумська область має гарний потенціал для розвитку фестивального руху та багата на івент-традиції. На Сумщині проводяться десятки фестивалів, які підвищують туристичну атрактивність території. Запропонований проект «Фестиваль липи» є інноваційним продуктом, реалізація якого сприятиме підвищенню туристичного іміджу регіону, розвитку взаємозв'язків інфраструктури туризму з іншими сферами соціально-економічного і культурного розвитку області, збільшенню доходів від туризму, створенню нових робочих місць та забезпечення зайнятості населення регіону.

Список використаних джерел:

1. Молодецький А., Пташнік А. Значення фестивального туризму у розвитку міст та регіонів. Історія української географії. 2012. Випуск 26. С. 113-118.
2. Тлумачний словник української мови [уклад. В. Яременко та ін.]: у 3 т. К.: Аконіт, 2004. Т. 3. 862 с.
3. Суми. Фестивалі URL: <https://www.sumytourism.com/uk/festivals-ru/>
4. Фестивалі і бренди міст як інструмент розвитку Сумської області URL: <https://decentralization.gov.ua/news/9354>